

[Knud Jespersen.]

Jeg skal slutte, da taletiden er udløbet, med at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget konstaterer, at den hidtidige forligspolitik medfører øget arbejdsløshed, nye prisstigninger, lavere realløn, flere virksomhedslukninger og nye betalingsunderskud,

opfordrer tinget regeringen til at forberede en ny og demokratisk økonomisk politik, som bekæmper arbejdsløsheden ved, at det offentlige igangsætter produktiv virksomhed, øget byggeri og forbedret social service,

bekæmper betalingsunderskuddet ved importreguleringer og afskaffelse af moms på dansk produktion,

bekæmper inflationen ved indefrysning af værdistigninger på jord og faste ejendomme,

sparer statsudgifterne til militær og oprustning og

giver befolkningen nye demokratiske rettigheder i arbejdslivet, så monopoler, spekulation og skattesnyderi kan modvirkes.

Tinget fortsætter derefter behandlingen af lovforslaget.«

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Jeg skal også lade dette forslag indgå i forhandlingen.

Niels Helveg Petersen (RV):

Idet jeg konstaterer, at dagsordensforslagene bliver længere og længere og ringere og ringere, vil jeg gå over til min tale.

Jeg vil ikke bruge mange ord på et tilbageblik over den samling, der er forløbet. Der er gennemført ganske megen lovgivning og diskuteret ganske meget fra denne talerstol, og det tjener ligesom ikke noget formål at gå over jorden én gang til. Der er dog et par sager, jeg vil fremdrage, fordi det er sager, der ikke har fundet en endelig afklaring i denne samling, og som kommer frem til behandling i næste samling.

Der er for det første spørgsmålet om 18 års valgret, hvor der ikke er nogen tvivl om et flertal i folketinget, men hvor det står tilbage at finde den rette måde at afvikle en folkeafstemning på. Der tegner sig 4 muligheder. Der er en

mulighed for at gøre det i forbindelse med et kommende folketingsvalg, men det ligger forhåbentlig da ca. 3 år fremme i tiden og er for længe at vente. Der er mulighed for at foretage det i forbindelse med kommunalvalget i 1978. Det er en dårlig idé, for kommunalfolkene ønsker, at det skal være en kommunal afstemning, og det er et ønske, jeg synes, man skal følge. Der er så den mulighed at holde en separat afstemning, hvad der stadig væk vil være en mulighed. Endelig er der den mulighed at holde afstemningen i forbindelse med valgene til Det europæiske Parlament, hvorved de to afstemninger ligesom kan holde hinanden i hånden og være med til at sikre en stor valgdeltagelse. Denne sidste mulighed synes jeg må indgå i den videre diskussion.

Må jeg så i øvrigt sige om EF-valgene i foråret 1978, som da formentlig vil blive afholdt, at regeringen havde bebudet et valglovsforslag i denne samling, men det er udsat til oktober. Det havde været ønskeligt, at forslaget allerede lå i folketinget, så det kunne diskuteres, men det gør det altså ikke, og vi må derfor vente på regeringens udspil.

Det ligger klart, at der ikke i folketinget vil være noget flertal for de forbehold, som regeringen har taget med hensyn til dobbeltmandat og med hensyn til en separat valgdato. Det ligger ligeledes klart, at der i folketinget er flertal for, at de 15 syddanske mandater skal vælges i én valgkreds med mulighed for indgåelse af valgforbund. Det eneste spørgsmål, der er tilbage, er, hvem der skal have ret til at opstille ved de europæiske valg. Skal de politiske partier have eneret på opstillingen, eller skal også andre have mulighed for at deltage, og i så fald på hvilke betingelser? Efter radikal opfattelse må man her drage en parallel til folketingsvalgloven, således at ikke kun de politiske partier kan deltage, men også grupper, som er i stand til at samle et vist antal underskrifter.

Spørgsmålet er så, hvor stort et antal underskrifter det vil være rimeligt at kræve ved et valg, hvor det er nødvendigt at have ca. 200.000 stemmer for at være sikker på et mandat. Hvilket tal skal man vælge? Efter vor mening må man en smule højere op end ved folketingsvalget, hvor kravet i øjeblikket er en 17.000-18.000 underskrifter. Vi kunne forestille os, at kravet var på omkring 40.000 underskrifter. Det ville ikke afskære nogen væsentlig, stærk opinion i landet om vor markeds-